

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

KNO.411.001.01.2022

Pan Ireneusz Bąk
Dyrektor Centrum Kształcenia Zawodowego
i Ustawicznego nr 1 w Warszawie
ul. Księcia Janusza 45/47
01-452 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/22/001 Funkcjonowanie szkoły branżowej I i II stopnia

I. Dane identyfikacyjne

<i>Jednostka kontrolowana</i>	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Warszawie, ul. Księcia Janusza 45/47 ¹ , 01-452 Warszawa
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Pan Ireneusz Bąk, Dyrektor ² , od 1 września 2020 r. W okresie od 1 września 2015 r. do 31 sierpnia 2020 r. Dyrektorem Centrum była Pani Halina Matuszewska.
<i>Zakres przedmiotowy kontroli</i>	1. Warunki do kształcenia zawodowego. 2. Realizacja procesu kształcenia.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Lata 2019-2022 (do dnia zakończenia kontroli) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
<i>Podstawa prawna podjęcia kontroli</i>	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego
<i>Kontroler</i>	Monika Koziół, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/14/2022 z 9 marca 2022 r. (akta kontroli str. 1-7)

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2019-2022 (do 29 kwietnia) Centrum zapewniło właściwe warunki do kształcenia zawodowego w szkole branżowej I i II stopnia⁵. Centrum prawidłowo realizowało proces kształcenia w ramach szkoły branżowej II stopnia, jednakże w przypadku szkoły branżowej I stopnia w roku szkolnym 2021/2022, przed ustaleniem zawodów, w których przewidywano kształcenie, nie nawiązano – poza jednym przypadkiem – współpracy z pracodawcami, o której mowa w art. 68 ust. 7 pkt 2 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe⁶. W konsekwencji, dziewięciu uczniów klasy pierwszej (spośród 26) nie realizowało praktycznej nauki zawodu.

¹ Dalej także Centrum.

² Dalej także Dyrektor Centrum.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Branżowa Szkoła I stopnia nr 66 w Warszawie, ul. Księcia Janusza 45/47 (dalej: szkoła branżowa I stopnia); Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Warszawie Branżowa Szkoła II stopnia nr 2 w Warszawie, ul. Księcia Janusza 45/47 (dalej: szkoła branżowa II stopnia).

⁶ Dz. U. z 2021 poz. 1082 ze zm., dalej: Prawo oświatowe.

Nauczyciele przedmiotów zawodowych zatrudnieni w szkołach branżowych I i II stopnia wchodzących w skład Centrum posiadali kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska nauczyciela. Nauczyciele doskonalili umiejętności i kwalifikacje zawodowe w ramach tzw. szkoleń branżowych. Pracownie Centrum posiadały wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w badanych zawodach. Pomieszczenia Centrum były kontrolowane w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia.

Oferta kształcenia skontrolowanych szkół branżowych była dostosowana do potrzeb rynku pracy, tj. kształcono w zawodach, na które występowało istotne lub umiarkowane zapotrzebowanie na pracowników na mazowieckim rynku pracy. Dopuszczone do stosowania szkolne programy nauczania dla zawodów posiadały pozytywną opinię Rady Pedagogicznej. Zapewniono odpowiedni wymiar godzin niezbędny do osiągnięcia efektów kształcenia zawodowego określonego w ramowych planach nauczania i podstawie programowej. Prowadzono doradztwo zawodowe zgodnie z przyjętymi programami w ramach wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, analizowano wyniki egzaminów zawodowych i wykorzystywano w praktyce wnioski płynące z tych analiz. Centrum korzystało również ze wsparcia funduszy europejskich dedykowanych szkolnictwu zawodowemu.

W szkole branżowej I stopnia w roku szkolnym 2017/2018 naukę rozpoczęło 21 uczniów w dwóch zawodach (monter sieci i instalacji sanitarnej, monter zabudowy i robót wykończonych w budownictwie), natomiast ukończyło oraz uzyskało kwalifikacje zawodowe 10 uczniów. W roku szkolnym 2018/2019 naukę rozpoczęło 18 uczniów w jednym zawodzie (monter zabudowy i robót wykończonych w budownictwie), z tego szkołę ukończyło dziewięciu uczniów, a ośmiu uzyskało pozytywny wynik na egzaminie zawodowym. Od roku szkolnego 2021/2022 kształcenie w czterech zawodach (monter sieci i instalacji sanitarnej, monter zabudowy i robót wykończonych w budownictwie, stolarz, fryzjer) w ramach klasy wielozawodowej rozpoczęło 32 uczniów. Natomiast w szkole branżowej II stopnia w roku szkolnym 2020/2021 naukę rozpoczęło 73 słuchaczy w siedmiu zawodach (technik pojazdów samochodowych, technik usług fryzjerskich, technik inżynierii sanitarnej, technik robót wykończonych w budownictwie, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik fotografii i multimediiów, technik handlowiec), z tego (do czasu zakończenia kontroli) ukończyło szkołę 17 uczniów, a 13 z nich uzyskało pozytywny wynik na egzaminie zawodowym. W roku szkolnym 2021/2022 naukę w szkole rozpoczęło 77 uczniów w siedmiu zawodach (technik pojazdów samochodowych, technik usług fryzjerskich, technik robót wykończonych w budownictwie, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik technologii żywności, technik fotografii i multimediiów, technik handlowiec).

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na występujące w szkołach branżowych zjawisko rezygnacji uczniów z dalszego kształcenia. Na przykład, w roku szkolnym 2021/2022 spośród 32 uczniów, którzy rozpoczęli kształcenie w klasie pierwszej szkoły branżowej I stopnia, sześciu zrezygnowało (19%). Zrezygnowało również 40 słuchaczy (52%) spośród 77, którzy rozpoczęli kształcenie w tym roku w klasie pierwszej szkoły branżowej II stopnia. Do głównych przyczyn rezygnacji z dalszego kształcenia Dyrektor Centrum zaliczył utratę zainteresowania wybranym zawodem oraz brak możliwości pogodzenia nauki z pracą zawodową.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły organizacji praktycznej nauki zawodu. Dyrektor przed ustaleniem zawodów na rok szkolny 2021/2022 w szkole branżowej I stopnia nie nawiązał – poza zawarciem jednej umowy kierującej ucznia do pracodawcy w celu odbycia praktycznej nauki zawodu – współpracy z pracodawcami w ramach umów, porozumień lub ustaleń obejmujących co najmniej jeden cykl

kształcenia w danym zawodzie pomimo obowiązku wynikającego z art. 68 ust. 7 pkt 2 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe. W konsekwencji spośród 26 uczniów realizujących kształcenie w klasie pierwszej szkoły branżowej I stopnia w roku szkolnym 2021/2022, według stanu na 29 marca 2022 r., 16 młodocianych posiadało zawarte z pracodawcami umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, jeden uczeń – umowę o praktyczną naukę zawodu, natomiast dziewięciu uczniów nie posiadało takich umów i nie realizowało praktycznej nauki zawodu. Jednocześnie, do ww. umów o pracę w celu przygotowania zawodowego zawartych przez 16 uczniów nie dołączono załącznika zawierającego ustalenia, o których mowa w art. 120a ust. 1 Prawo oświatowe. Również do umów zawieranych z CKZ w sprawie praktycznej nauki zawodu organizowanej poza szkołą (szkoła branżowa I stopnia) oraz umów w sprawie organizacji praktyki zawodowej kierujących słuchaczy do odbycia praktyki zawodowej u przedsiębiorców (szkoła branżowa II stopnia) nie dołączano programów nauczania danego zawodu.

Ponadto stwierdzono brak aktualizacji zapisów Statutów szkoły branżowej I i II stopnia w zakresie nazw zawodów, w których kształci szkoła oraz organizacji kształcenia w przypadku pracowników młodocianych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Warunki do kształcenia zawodowego

1. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Warszawie powstało⁸ w 2015 r. Obecnie w jego skład wchodzi⁹:

- Technikum Budowlane nr 5 im. Prof. Stefana Bryły w Warszawie, ul. Księcia Janusza 45/47;
- Branżowa Szkoła I stopnia nr 66 w Warszawie, ul. Księcia Janusza 45/47;
- Branżowa Szkoła II stopnia nr 2 w Warszawie, ul. Księcia Janusza 45/47;
- Szkoła Policealna nr 48 w Warszawie, ul. Księcia Janusza 45/47;
- Centrum Kształcenia Zawodowego nr 2 w Warszawie, ul. Księcia Janusza 45/47;
- Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 3 w Warszawie, ul. Księcia Janusza 45/47, w skład którego wchodzi: CXXVIII Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Warszawie, ul. Księcia Janusza 45/47 oraz Szkoła Podstawowa nr 390 dla Dorosłych w Warszawie.

Zgodnie z § 3 i 4 Statutu Centrum¹⁰ organem prowadzącym Centrum było miasto stołeczne Warszawa. Nadzór pedagogiczny nad Centrum sprawował Mazowiecki Kurator Oświaty.

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Uchwała Nr V/92/2015 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z 12 lutego 2015 r. w sprawie założenia Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 66 w Warszawie, ul. Księcia Janusza 45/47 oraz utworzenia Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Warszawie, ul. Księcia Janusza 45/47.

⁹ Zgodnie ze Statutem Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Warszawie - obowiązującym od 2 września 2019 r.

¹⁰ Statut Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Warszawie, ul. Księcia Janusza 45/47 (załącznik nr 4 do Uchwały nr V/92/2015 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z 12 lutego 2015 r.).

(akta kontroli str. 36-64, 102-110)

Wchodząca w skład Centrum szkoła branżowa I stopnia powstała 1 września 2017 r. w wyniku przekształcenia Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 66¹¹. Zasadnicza Szkoła Zawodowa założona 1 września 2015 r. do czasu przekształcenia w szkołę branżową I stopnia nie prowadziła naboru do szkoły.

(akta kontroli str. 37-56, 1059)

Natomiast wchodząca w skład Centrum szkoła branżowa II stopnia została założona i włączona do Centrum 1 września 2020 r. Uchwałą nr XXVI/763/2020 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 6 lutego 2020 r.¹²

(akta kontroli str. 207-223)

2. Od utworzenia szkoły branżowej I stopnia kształcenie zawodowe praktyczne uczniów jednozawodowych (lub dwuzawodowych) klas odbywało się na mocy porozumienia z Centrum Kształcenia Zawodowego nr 1 w Warszawie (dalej: CKZ) – wchodzącym w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego – w specjalistycznych pracowniach i warsztatach. Natomiast kształcenie zawodowe teoretyczne realizowane było przez Szkołę.

Założono, że w roku szkolnym 2021/2022 kształcenie zawodowe praktyczne uczniów klas wielozawodowych będzie odbywało się u pracodawców, z którymi każdy z uczniów (zwany dalej: uczniem lub młodocianym) podpisze umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego. Należy jednak zauważyć, że dziewięciu uczniów spośród 26 realizujących kształcenie w klasie pierwszej szkoły branżowej I stopnia w roku szkolnym 2021/2022, według stanu na 29 marca 2022 r., nie posiadało umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego¹³.

Natomiast kształcenie zawodowe teoretyczne odbywało się w formie turnusów prowadzonych przez Centrum oraz inne ośrodki.

Absolwenci szkół branżowych I stopnia mogli kontynuować naukę w szkole branżowej II stopnia wchodzącej w skład Centrum. Szkoła prowadziła kształcenie w formie zaocznej (przedmioty ogólnokształcące) oraz pozaszkolnej – Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe (przedmioty zawodowe). KKZ dla słuchaczy (zwanymi dalej: uczniami lub słuchaczami) branżowej szkoły II stopnia prowadziło Centrum oraz inne warszawskie szkoły kształcące w zawodzie. Kształcenie zawodowe teoretyczne i praktyczne odbywało się w pracowniach szkół prowadzących KKZ w danym zawodzie. Każdy słuchacz KKZ był zobowiązany do odbycia praktyki zawodowej. Praktyka odbywała się na podstawie indywidualnych umów pomiędzy szkołą prowadzącą KKZ a pracodawcą.

(akta kontroli str. 590-595, 892-894)

3. Od roku szkolnego 2017/2018 szkoła branżowa I stopnia kształciła w czterech zawodach: monter sieci i instalacji sanitarnej (symbol cyfrowy zawodu¹⁴ 712618); monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie (712905); stolarz (752205); fryzjer (514101).

¹¹ Pismo nr BE-WKO.2120.351.1.2017.KCY z 12 maja 2017 r.

¹² Uchwała nr XXVI/763/2020 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 6 lutego 2020 r. w sprawie założenia Branżowej Szkoły II stopnia nr 2 w Warszawie, ul. Księcia Janusza 45/47 i włączenia jej do Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Warszawie, ul. Księcia Janusza 45/47.

¹³ Szerzej w zakładce *Stwierdzone nieprawidłowości w drugim obszarze – Realizacja procesu kształcenia*.

¹⁴ Symbol cyfrowy zawodu ustalony w klasyfikacji zawodów specjalności na potrzeby rynku pracy. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316 ze zm.).

W roku szkolnym 2017/2018 w szkole branżowej I stopnia kształcono w dwóch zawodach (tj.: 712618 oraz 712905) w ramach klasy pierwszej. Ze względu na brak wymaganej liczby uczniów do utworzenia oddziału zrezygnowano z kształcenia w roku szkolnym 2018/2019 na kierunku monter sieci i instalacji sanitarnej (712618) w klasie I, w latach 2019/2020 i 2020/2021 nie utworzono klas I (kontynuowano natomiast kształcenie w klasach II i III), a w roku szkolnym 2021/2022 rekrutowano do klasy wielozawodowej w ramach czterech zawodów (712618; 712905; 752205; 514101).

Łącznie od utworzenia szkoły branżowej I stopnia zrezygnowało lub zmieniło szkołę 19 osób (w tym w roku szkolnym 2017/2018 – cztery, w roku 2018/2019 – osiem; w roku 2020/2021 – jedna; w roku szkolnym 2021/2022 – sześć).

Dyrektor Centrum, pan Ireneusz Bąk wyjaśnił, iż najczęściej wskazywaną przez uczniów przyczyną rezygnacji ze szkoły to utrata zainteresowania zawodem, w jakim kształcił się uczeń, zmiana zawodu oraz brak możliwości pogodzenia nauki w szkole młodzieżowej z pracą, co w wielu wypadkach skutkowało zmianą szkoły młodzieżowej na formę dla dorosłych.

(akta kontroli str. 590-595, 1052)

Wojewódzka Rada Rynku Pracy Województwa Mazowieckiego pozytywnie opiniowała uruchomienie nowego kierunku kształcenia, tj. Uchwałą nr 47 z 21 maja 2015 r. w zawodach: monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie (712905) oraz monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych (712616), fryzjer (514101) oraz Uchwałą nr 171/17 z dnia 20 czerwca 2017 r. w zawodzie monter sieci i instalacji sanitarnej (712618).

(akta kontroli str. 266-278)

4. Szkoła branżowa II stopnia od początku funkcjonowania kształciła łącznie w ośmiu zawodach: technik pojazdów samochodowych (311513); technik usług fryzjerskich (514105); technik inżynierii sanitarnej (311218); technik robót wykończeniowych w budownictwie (311219); technik żywienia i usług gastronomicznych (343404); technik fotografii i multimedii (343105); technik handlowiec (522305); technik technologii żywności (314403).

W roku szkolnym 2020/2021 w siedmiu zawodach¹⁵ (w dwóch klasach I) naukę rozpoczęło 73 słuchaczy¹⁶, z których 43 (58,9%) promowano do następnej klasy, 12 słuchaczy nie promowano (16,4%), 18 zrezygnowało z nauki (24,7%), a dodatkowo 11 (25,5% liczby promowanych uczniów) nie podjęło nauki w klasie II. Naukę kontynuowały 33 osoby (w klasie II w sześciu zawodach¹⁷). W stosunku do poprzedniego roku szkolnego w klasie II nie kontynuowano kształcenia w zawodzie technik usług fryzjerskich (514105) ze względu na rezygnację słuchaczy.

W roku szkolnym 2021/2022 naukę rozpoczęło 77 osób w siedmiu zawodach¹⁸ (w klasie I). W klasie I nie prowadzono kierunku technik inżynierii sanitarnej (311218) ze względu na brak zainteresowania ze strony absolwentów szkoły branżowej I stopnia. Natomiast wprowadzono kierunek technik technologii żywności (314403)¹⁹. Według stanu na 1 kwietnia 2022 r. naukę realizowało 37 słuchaczy, tj. 40 słuchaczy zrezygnowało z nauki (co stanowi 51,9% rozpoczynających naukę).

¹⁵ W zawodach: 311513; 514105; 311218; 311219; 343404; 343105; 522305.

¹⁶ Dalej: słuchaczy lub uczniów.

¹⁷ W zawodach: 311513; 311218; 311219; 343404; 343105; 522305.

¹⁸ W zawodach: 311513; 514105; 311219; 343404; 343105; 522305; 314403.

¹⁹ Zgłosiły się osoby chętne do podjęcia nauki w tym zawodzie.

Dyrektor Centrum, pan Ireneusz Bąk wyjaśnił, iż z rozmów ze słuchaczami wynika, że przyczyną rezygnacji z nauki jest trudność połączenia pracy zawodowej z równoczesnym odbywaniem się zajęć szkolnych oraz zmiana planów dotyczących nauki. Część osób zmienia szkołę np. na BSII nr 1 lub liceum dla dorosłych. Opiekunowie semestrów na bieżąco monitorują frekwencję słuchaczy i starają się motywować do systematycznego uczęszczania do szkoły.

(akta kontroli str. 892-894, 1052-1053)

W latach szkolnych 2020/2021 oraz 2021/2022 nie prowadzono kształcenia w zawodach: technik elektryk (311303), technik przemysłu mody (311941), technik budownictwa (311204), pomimo posiadania pozytywnej opinii Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy, ze względu na brak zainteresowania kształceniem w ww. kierunkach absolwentów szkół branżowych I stopnia.

(akta kontroli str. 892-894)

Na wniosek szkoły branżowej II stopnia Wojewódzka Rada Rynku Pracy Województwa Mazowieckiego²⁰ pozytywnie zaopiniowała uruchomienie nowych kierunków kształcenia w realizowanych przez szkołę zawodach – na podstawie art. 22 ust 5 pkt 5 ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy²¹.

(akta kontroli str. 279-298)

5. W szkole branżowej I stopnia w roku szkolnym 2019/2020 kształcenie prowadziło 14 nauczycieli, w tym trzech nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych, i odpowiednio w 2020/2021 – 12, w tym dwóch oraz w 2021/2022 – 12, w tym czterech. Średnia wieku²² nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych wynosiła ok 50 lat. W badanym okresie nie wystąpiły braki kadrowe.

W szkole branżowej II stopnia w roku szkolnym 2020/2021 kształcenie prowadziło 15 nauczycieli, w tym sześciu realizowało teoretyczne przedmioty zawodowe a pięciu praktyczną naukę zawodu, natomiast w roku szkolnym 2021/2022 - 14 nauczycieli, w tym pięciu teoretyczne przedmioty zawodowe i pięciu praktyczną naukę zawodu. Średnia wieku²³ nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz nauczycieli uczących praktycznej nauki zawodu wynosiła 41 lat. W badanym okresie nie wystąpiły braki kadrowe.

(akta kontroli str. 589, 1053-1054)

Wszyscy nauczyciele przedmiotów zawodowych zatrudnieni w szkole branżowej I i II stopnia posiadali kwalifikacje wymagane do zajmowanego stanowiska nauczyciela – zgodnie z § 3 i 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli²⁴.

Badaniem objęto nauczycieli przedmiotów zawodowych realizujących kształcenie zawodowe od utworzenia szkoły branżowej I stopnia, tj. siedmiu nauczycieli w tym: trzech dyplomowanych, trzech kontraktowych oraz jeden mianowany. Wszyscy

²⁰ Uchwała Nr 118 z dnia 17 czerwca 2020 r. oraz Uchwała Nr 122 z dnia 30 czerwca 2020 r. Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy Województwa Mazowieckiego w sprawie wydania opinii w przedmiocie wniosków Branżowej Szkoły II Stopnia Nr 2 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr 1, dotycząca uruchomienia nowych kierunków kształcenia w zawodach.

²¹ Dz. U. z 2022 r., poz.690.

²² Stan na 31 grudnia 2021 r.

²³ Stan na 31 grudnia 2021 r.

²⁴ Dz. U. z 2020 r., poz.1289.

posiadali przygotowanie pedagogiczne oraz ukończone studia na kierunku (specjalności) zgodnym z nauczaniem przedmiotem lub prowadzonymi zajęciami.

Ponadto badaniem objęto 11 nauczycieli przedmiotów zawodowych szkoły branżowej II stopnia, w tym: czterech dyplomowanych, czterech mianowanych, dwóch kontraktowych oraz jednego specjalistę. Kwalifikacje były zgodne z wymaganiami ww. rozporządzenia. W dwóch przypadkach nauczyciele posiadali zgodę organu prowadzącego na zatrudnienie bez przygotowania pedagogicznego.

(akta kontroli str. 589, 980-984)

Nauczyciele szkoły branżowej I stopnia objęci obowiązkiem szkoleń doskonalili umiejętności i kwalifikacje zawodowe w ramach szkoleń branżowych. Badaniem objęto pięciu nauczycieli prowadzących kształcenie zawodowe w latach szkolnych 2019/2020 do 2021/2022 (do czasu zakończenia kontroli). W 2020 r. dwóch nauczycieli, dla których szkoła była podstawowym miejscem zatrudnienia, brało udział w doskonaleniu umiejętności i kompetencji zawodowych oraz przedsiębiorczych związanych z branżą budownictwa cywilnego, w ramach programu Erasmus+ kształcenie i szkolenia zawodowe²⁵. Zrealizowane szkolenia były zgodne z potrzebami i kierunkami kształcenia szkoły, doskonalili umiejętności i kwalifikacje zawodowe potrzebne do wykonywania obowiązków zawodowych.

Natomiast dla trzech pozostałych nauczycieli szkoła nie była podstawowym miejscem zatrudnienia. Jeden z nich prowadził własną działalność gospodarczą, a w przypadku drugiego nauczyciela Centrum posiadało informacje o odbyciu szkoleń branżowych²⁶ w zakresie podnoszenia kwalifikacji m.in. w zakresie poznania specyfiki pracy w rzeczywistych warunkach w branży budowlanej, doskonalenia praktycznych umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej, zdobycie nowych doświadczeń zawodowych związanych z zawodem²⁷.

W szkole branżowej II stopnia sprawdzeniem doskonalenia umiejętności i kwalifikacji zawodowych w ramach szkoleń branżowych objęto 11 nauczycieli prowadzących kształcenie zawodowe w latach 2020/2021 i 2021/2022²⁸. Obowiązek szkolenia powinno realizować czterech nauczycieli²⁹. Jeden nauczycieli³⁰ posiadał dokument Europass potwierdzający udział w doskonaleniu umiejętności i kompetencji zawodowych i przedsiębiorczych związanych z branżą budownictwa cywilnego w ramach programu Erasmus+ kształcenie i szkolenia zawodowe³¹. Trzech nauczycieli, na dzień zakończenia kontroli, nie zrealizowało szkoleń branżowych. Cykl 3-letni na realizację przedmiotowych szkoleń upływa 31 sierpnia 2022 r. oraz 16 listopada 2023 r.

Dyrektor Centrum, pan Ireneusz Bąk wyjaśnił, iż szkoła prowadzi poszukiwania pracodawców chętnych do przyjęcia nauczycieli w celu zrealizowania obowiązku szkoleń branżowych.

(akta kontroli str. 978-994, 1057-1059)

²⁵ Dokumenty Europass_Mobilność z 21 lutego 2020 r. Szkolenie od 17 lutego 2020 r. do 21 lutego 2020 r.

²⁶ Realizacja szkoleń branżowych odbyła się poza Centrum.

²⁷ Szkolenia przeprowadzono w latach 2020 i 2022 u dwóch przedsiębiorców w wymiarze 40 godzin.

²⁸ Do dnia zakończenia kontroli.

²⁹ Dotyczy nauczycieli dla których szkoła jest podstawowym miejscem zatrudnienia lub nie podlegają wykluczeniu.

³⁰ Nauczyciel uczący również w branżowej szkole I stopnia.

³¹ Dokument Europass_Mobilność z 21 lutego 2020 r. Szkolenie przeprowadzono w terminie od 17 lutego 2020 r. do 21 lutego 2020 r.

6. Dyrektor Centrum zapewnił bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w Centrum wynikające z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach³². W wyniku przeprowadzonych oględzin³³ stwierdzono m.in. iż: plany ewakuacyjne Centrum umieszczone były w widocznym miejscu, w sposób zapewniający łatwy dostęp, a drogi ewakuacyjne były oznaczone w sposób wyraźny i trwałe (§ 5 ww. rozporządzenia); teren Centrum był ogrodzony (§ 7 ust. 1); schody wyposażono w balustrady z poręczami zabezpieczonymi przed ewentualnym zsuwaniem się po nich (§ 16 ust. 1); pomieszczenia, w tym pokój nauczycielski, pracownie szkolne były wyposażone w apteczki zaopatrzone w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy i instrukcję o zasadach udzielania tej pomocy (§ 20); pracownicy Centrum zostali przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy (§ 21); przy maszynach i innych urządzeniach technicznych lub w ich pobliżu wywieszono w widocznym miejscu instrukcję bezpiecznej obsługi (§ 25); w pracowniach wywieszono w widocznym i łatwo dostępnym miejscu regulamin określający zasady bezpieczeństwa i higieny pracy (§ 26).

(akta kontroli str. 299-355)

W budynku Centrum znajdowało się 26 pomieszczeń dydaktycznych, w tym dziewięć pracowni do nauki zawodu oraz pięć sal komputerowych. W wyniku przeprowadzonych oględzin³⁴ stwierdzono, iż wyposażenie pracowni oraz sal lekcyjnych spełniało wymagania wynikające z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego³⁵. Badaniem objęto wyposażenie szkoły niezbędne do realizacji zawodów: 343404, 514105, 311218, 311219, 712618, 712905. Szczegółowe warunki pracy i prowadzenia ćwiczeń w pracowniach określały regulaminy pracowni oraz instrukcje obsługi urządzeń. Zgodnie z zapisami Statutów szkoły branżowej I stopnia oraz szkoły branżowej II stopnia³⁶ uczniowie oraz słuchacze zapoznawani byli z regulaminami na pierwszych zajęciach w danej pracowni.

(akta kontroli str. 973-977)

W okresie objętym kontrolą w ramach uzupełnienia wyposażenia na potrzeby bazy dydaktycznej szkoły branżowej I i II stopnia zakupiono w 2019 r. zestawy interaktywne (tablica interaktywna oraz rzutnik)³⁷ na kwotę 33,7 tys. zł. Dyrektor Centrum wyjaśnił, iż zakupy dokonywane są na bieżąco w miarę dostępności środków finansowych.

(akta kontroli str. 589, 1053)

W latach 2019-2021 Dyrektor Centrum przeprowadził pięć kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do Centrum, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki w terminach: 26 lutego 2019 r., 30 sierpnia 2019 r., 3 czerwca 2020 r., 31 sierpnia 2020 r., 31 sierpnia 2021 r.

³² Dz. U. z 2020 r. poz. 1604; dalej: rozporządzenie MENiS w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

³³ Przeprowadzonych na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy o NIK.

³⁴ Przeprowadzonych na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy o NIK.

³⁵ Dz. U. poz. 991, dalej: rozporządzenie w sprawie podstaw programowych.

³⁶ § 19 ust. 6 Statut Branżowej Szkoły I stopnia nr 66 przy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Warszawie (dalej: Statut szkoły branżowej I stopnia) oraz § 19 ust. 5 Statutu Branżowej Szkoły II stopnia nr 2 przy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Warszawie (dalej: Statut szkoły branżowej II stopnia).

³⁷ Dwa zestawy interaktywne (tablica interaktywna i rzutnik) na kwotę 9 345,54 zł oraz cztery zestawy edukacyjne (tablica interaktywna i rzutnik) na kwotę 24 322,12 zł.

Protokoły z ww. kontroli zostały przekazane do organu prowadzącego³⁸ - zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia MENiS w sprawie bezpieczeństwa i higieny. Komisje prowadzące kontrole (w składzie od trzech do czterech osób, w tym dyrektor lub wicedyrektor szkoły, kierownik gospodarczy oraz nauczyciele) stwierdziły, iż na terenie obiektów należących do Centrum były zapewnione bezpieczne i higieniczne warunki pobytu uczniów w szkole. Dyrektor nie wnosił uwag i nie określał kierunków poprawy bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów, w tym warunków nauki. Na podstawie prowadzonych kontroli stwierdzano gotowość do rozpoczęcia zajęć dydaktyczno-wychowawczych w Centrum. Jednocześnie w protokołach wskazywano terminy przeprowadzonych przeglądów: - pięcioletnich (tj. przegląd budowlany, przegląd instalacji elektrycznej, badanie instalacji piorunochronnej, przegląd instalacji odgromowej); - rocznych (tj. przegląd instalacji elektrycznej, przegląd stanu technicznego przewodów kominowych, wentylacyjnych i spalinowych, przegląd stanu bezpieczeństwa pożarowego, w tym stanu technicznego urządzeń przeciwpożarowych i wodnej instalacji hydrantowej, przegląd instalacji systemu oddymiania); - innych (tj. przegląd klimatyzacji, przegląd urządzeń UPS). Wskazano również informacje o przeprowadzaniu próbnych ewakuacji.

(akta kontroli str. 299-355)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2019-2022 (do 29 kwietnia) Centrum zapewniło właściwe warunki do kształcenia zawodowego w szkole branżowej I i II stopnia. Wszyscy nauczyciele przedmiotów zawodowych zatrudnieni w szkole branżowej I i II stopnia posiadali kwalifikacje wymagane do zajmowanego stanowiska nauczyciela. Nauczyciele doskonalili umiejętności i kwalifikacje zawodowe w ramach szkoleń branżowych. Centrum posiadało wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w badanych zawodach. Prowadzono kontrole obiektów Centrum w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia.

OBSZAR

2. Realizacja procesu kształcenia

Opis stanu
faktycznego

1. Zgodnie z prognozą zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na wojewódzkim rynku pracy³⁹ dla wszystkich zawodów, realizowanych w latach 2019-2022 w szkole branżowej I stopnia, prognozowano istotne lub umiarkowane zapotrzebowanie na pracowników w województwie mazowieckim. W 2019 r. oraz w 2020 r. było to istotne zapotrzebowanie w zawodach monter sieci i instalacji sanitarnych (712618) oraz monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie (712905). Natomiast w 2021 r. i 2022 r. istotne w zawodach: stolarz (752205); monter sieci i instalacji sanitarnych (712618); monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie (712905) oraz umiarkowane w zawodzie fryzjer (514101).

³⁸ Przekazano do Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, Wydział Obsługi Mieszkańców dla Dzielnicy Wola w terminach odpowiednio: 1 marca 2019 r., 3 września 2019 r., 3 czerwca 2020 r., 1 września 2020 r. oraz 1 września 2021 r.

³⁹ Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (Monitor Polski poz. 276); Obwieszczenie z 24 stycznia 2020 r. (M.P. poz. 106); Obwieszczenie z 27 stycznia 2021 r. (M.P. poz. 122); Obwieszczenie z 28 stycznia 2022 r. (M.P. poz. 120).

Również w szkole branżowej II stopnia, zgodnie z ww. prognozą dla wszystkich realizowanych w latach 2020-2022 zawodów prognozowano istotne lub umiarkowane zapotrzebowanie na pracowników w województwie mazowieckim. W 2020 r. istotne zapotrzebowanie w zawodach: technik pojazdów samochodowych (311513); technik inżynierii sanitarnej (311218); technik robót wykończeniowych w budownictwie (311219); technik żywienia i usług gastronomicznych (343404) oraz umiarkowane w zawodach technik usług fryzjerskich (514105); technik fotografii i multimediiów (343105); technik handlowiec (522305).

W 2021 r. istotne w zawodach: technik pojazdów samochodowych (311513); technik fotografii i multimediiów (343105); technik handlowiec (522305); technik robót wykończeniowych w budownictwie (311219) oraz umiarkowane zapotrzebowanie w zawodach: technik usług fryzjerskich (514105); technik inżynierii sanitarnej (311218); technik żywienia i usług gastronomicznych (343404), technik technologii żywności (314403).

W 2022 r. istotne zapotrzebowanie w zawodach: technik pojazdów samochodowych (311513); technik inżynierii sanitarnej (311218); technik robót wykończeniowych w budownictwie (311219); technik fotografii i multimediiów (343105); technik handlowiec (522305) oraz umiarkowane w zawodach: technik usług fryzjerskich (514105); technik żywienia i usług gastronomicznych (343404); technik technologii żywności (314403).

Powyższe zawody nie wystąpiły w prognozie zapotrzebowania na krajowym rynku pracy na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego o szczególnym znaczeniu dla rozwoju państwa.

(akta kontroli str. 1115-1125)

2. Dopuszczone do stosowania szkolne programy nauczania dla zawodów posiadały pozytywną opinię Rady Pedagogicznej w trybie art. 22a ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁴⁰.

Badaniem objęto programy nauczania dla zawodów realizowanych w roku szkolnym 2020/2021, tj. w branżowej szkole I stopnia w ramach kształcenia zawodu monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie (712905), w branżowej szkole II stopnia: technik inżynierii sanitarnej (311218); technik robót wykończeniowych w budownictwie (311219); technik żywienia i usług gastronomicznych (343404). Programy nauczania⁴¹ zostały dopuszczone do użytku w szkole – zgodnie z art. 22a ustawy o systemie oświaty – po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Pedagogicznej (Uchwała Nr 10 Rady Pedagogicznej Centrum Kształcenie Zawodowego i Ustawicznego w Warszawie z dnia 15 września 2017 r. w sprawie dopuszczenia do użytku w szkole zaproponowanych przez nauczycieli programów nauczania oraz Uchwała Nr 5/2020/21 Rady Pedagogicznej Centrum Kształcenie Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Warszawie z dnia 16 września 2020 r. w sprawie wydania opinii dotyczącej dopuszczenia do użytku w szkole programów nauczania dla kształcenia na KKZ w roku szkolnym 2020/2021).

⁴⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 1915, dalej: ustawy o systemie oświaty.

⁴¹ Program nauczania zawodu monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie 712905; Program nauczania zawodu BUD.20 Organizacja robót związanych z budową, montażem i eksploatacją sieci oraz instalacji sanitarnych; Kwalifikacja wyodrębniona w zawodzie technik inżynierii sanitarnej (symbol zawodu 311218); Program nauczania zawodu BUD.25 Organizacja, kontrola i sporządzanie kosztorysów robót wykończeniowych w budownictwie; Kwalifikacja wyodrębniona w zawodzie: Technik robót wykończeniowych w budownictwie (symbol cyfrowy zawodu 311219); Program nauczania zawodu HGT.12 Organizacja żywienia i usług gastronomicznych Kwalifikacja wyodrębniona w zawodzie: Technik żywienia i usług gastronomicznych (symbol cyfrowy zawodu 343404).

Ponadto Rada Pedagogiczna, zgodnie z Uchwałą Nr 6/2021/22 z 15 września 2021 r.⁴² oraz Uchwałą Nr 5//2020/21 z 15 września 2021 r.⁴³ – pozytywnie opiniowała programy nauczania do kształcenia na turnusach dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników oraz programy nauczania kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ) w roku szkolnym 2021/2022.

(akta kontroli str. 402-588)

3. W szkołach branżowych I i II stopnia realizowano minimalny wymiar godzin, określony w rozporządzeniu w sprawie ramowych planów nauczania⁴⁴ oraz rozporządzeniu w sprawie podstaw programowych.

W szkole branżowej I stopnia tygodniowy wymiar rodzin określony w szkolnym planie nauczania⁴⁵ był zgodny z wymogami rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania (załącznik nr 8). Badaniem objęto wymiar godzin realizowany w ramach turnusów dokształcania młodocianych w roku szkolnym 2021/2022 dla zawodów monter sieci i instalacji sanitarnej (712618), fryzjer (514101), monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie (712905). Zrealizowano zajęcia wskazane w programach nauczania poszczególnych zawodów⁴⁶. Realizację zajęć potwierdzały dzienniki szkolne.

W przypadku szkoły branżowej II stopnia stwierdzono, iż semestralny wymiar godzin wynikający z szkolnego planu nauczania⁴⁷ był zgodny z rozporządzeniem w sprawie ramowego planu nauczania (załącznik nr 10). Zapisy w dziennikach zajęć szkoły zaocznej potwierdzały realizację wymaganych godzin w semestrze I w roku szkolnym 2020/2021, badaniem w tym zakresie objęto trzy zawody: technik żywienia i usług gastronomicznych (343404), technik robót wykończeniowych w budownictwie (311219), technik inżynierii sanitarnej (311218).

(akta kontroli str. 995-1043,1103,1114)

4. Kuratorium Oświaty w Warszawie, w okresie trwania kontroli NIK, przeprowadziło kontrolę⁴⁸ szkoły branżowej II stopnia w zakresie zgodności z przepisami prawa kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ). Stwierdzono m.in. iż: szkoła prowadząca KKZ spełnia wymagania, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych⁴⁹ w zakresie realizacji minimalnej liczby godzin kształcenia na danym KKZ zgodnie z § 8 ust. 1 ww. rozporządzenia. Ponadto kontrola wykazała, iż kadra dydaktyczna posiada wymagane kwalifikacje (zgodnie z § 23 ust. 1 pkt 1),

⁴² Uchwała Nr 6/2021/22 Rady Pedagogicznej Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Warszawie z dnia 15 września 2021 r. w sprawie wydania opinii dotyczącej dopuszczenia do użytku w szkole programów nauczania dla kształcenia na Turnusach dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników w roku szkolnym 2021/2022.

⁴³ Uchwała Nr 5/2020/21 Rady Pedagogicznej Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Warszawie z dnia 15 września 2021 r. w sprawie wydania opinii dotyczącej dopuszczenia do użytku w szkole programów nauczania na KKZ oraz Turnusach dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników w roku szkolnym 2021/2022.

⁴⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 639, ze zm.), dalej: rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania.

⁴⁵ Arkusz organizacyjny dla klasy wielozawodowej rok szkolny 2021/2022.

⁴⁶ Rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania (Załącznik nr 8) Uczniowie będący młodocianymi pracownikami, skierowani przez szkołę na turnus dokształcania teoretycznego w zakresie danego zawodu, odbywają kształcenie zawodowe teoretyczne przez okres 4 tygodni w każdej klasie, w wymiarze 34 godzin tygodniowo.

⁴⁷ Arkusz organizacyjny rok szkolny 2020/2021 klasa 1a i 1b.

⁴⁸ Arkusz kontroli w zakresie zgodności z przepisami prawa kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych i kursach umiejętności zawodowych z 22 marca 2022 r.

⁴⁹ Dz.U. poz. 652.

programy nauczania danego KKZ spełniają wymagania określone w § 25, a odpowiednie pomieszczenia wyposażono w sprzęt i pomoce dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację kształcenia oraz bezpieczne i higieniczne warunki pracy i nauki (§ 23 ust. 1 pkt 2-4).

(akta kontroli str. 878-891)

5. W okresie objętym kontrolą opracowano Programy realizacji doradztwa zawodowego⁵⁰. Programy zostały sporządzone przez pedagoga szkolnego zatrudnionego w Centrum i zawierały treści programowe oraz działania związane z realizacją doradztwa zawodowego, w tym tematykę działań, metody i formy realizacji działań, terminy oraz osoby odpowiedzialne za ich realizację – zgodnie z § 2 oraz § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego⁵¹.

Sprawozdania z realizacji programów⁵² wskazywały na podejmowane działania z zakresu doradztwa zawodowego, w tym tematy ze wskazaniem formy realizacji (np. zajęcia w ramach godzin wychowawczych, zajęcia w ramach zastępstw, indywidualne poradnictwo, zajęcia z pedagogiem, nauczanie w trybie zdalnym). Jak również działania podejmowane przez m.in. wychowawców klas, nauczycieli uczących w oddziałach klasowych, pedagoga szkolnego oraz bibliotekarza oraz w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W okresie objętym kontrolą realizowano działania z zakresu doradztwa zawodowego w szkole branżowej I stopnia w wymiarze 10 godzin lekcyjnych w cyklu kształcenia. W roku szkolnym 2020/2021 zaplanowane działania w ramach zajęć przedmiotowych zostały zrealizowane przez nauczycieli uczących poszczególne przedmioty (tj. ogólne i zawodowe). Uczniowie zostali przeszkoleni m.in. z procedur obowiązujących podczas egzaminów zewnętrznych przez kierownika kształcenia praktycznego. W ramach wniosków i rekomendacji⁵³ wskazano na potrzebę kontynuowania współpracy m.in. z psychologiem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 2, rodzicami i instytucjami zewnętrznymi oraz zachęcać do kontynuacji nauki w szkole branżowej II stopnia.

W szkole branżowej II stopnia zajęcia z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego realizowano w ramach pomocy psychologiczno pedagogicznej w formie konsultacji indywidualnych oraz przez nauczycieli przedmiotów zawodowych i ogólnych, wynikających z realizacji podstawy programowej i programu nauczania – zgodnie z programem realizacji doradztwa zawodowego. W roku szkolnym 2020/2021 w ramach podejmowanych działań pedagog przeprowadził 12 konsultacji indywidualnych.

(akta kontroli str. 356-401)

⁵⁰ Program realizacji doradztwa zawodowego w Branżowej szkole I stopnia w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Warszawie w roku szkolnym 2019/2020; Program realizacji doradztwa zawodowego w Branżowej szkole I i II stopnia w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Warszawie w roku szkolnym 2020/2021; Program realizacji doradztwa zawodowego w Branżowej szkole I i II stopnia w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Warszawie w roku szkolnym 2021/2022.

⁵¹ Dz. U. poz. 325.

⁵² Sprawozdanie z realizacji Wewnątrzszkolnego Programu doradztwa zawodowego w Branżowej Szkole I stopnia w roku szkolnym 2019/2020; Sprawozdanie z realizacji wewnątrzszkolnego Programu doradztwa zawodowego w Branżowej Szkole I stopnia w roku szkolnym 2020/2021; Sprawozdanie z realizacji wewnątrzszkolnego Programu doradztwa zawodowego w Branżowej Szkole II stopnia w roku szkolnym 2020/2021.

⁵³ Zgodnie ze Sprawozdaniem z realizacji wewnątrzszkolnego Programu doradztwa zawodowego w Branżowej Szkole I stopnia w roku szkolnym 2020/2021.

6. W badanych okresie szkoły branżowe nie oferowały uczniom przygotowania do nabycia dodatkowych uprawnień zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

(akta kontroli str.1055-1056)

7. W latach szkolnych od 2017/2018 do 2020/2021 szkoła branżowa I stopnia prowadziła zajęcia z kształcenia ogólnego oraz zajęcia z przedmiotów teoretycznych zawodowych. Natomiast w celu odbycia praktycznej nauki zawodu Centrum zawarło cztery umowy w sprawie praktycznej nauki zawodu organizowanej poza szkołą⁵⁴ kierując uczniów do Centrum Kształcenia Zawodowego nr 1 w Warszawie, ul. Mińska 1/5⁵⁵.

Zgodnie z zapisami zawartych umów praktyczną naukę zawodu prowadzono w formie zajęć praktycznych. Harmonogram oraz czas trwania praktycznej nauki zawodu stanowiły załącznik do umowy. Umowy określały m.in. prawa i obowiązki stron umowy zgodnie z § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu⁵⁶. Obowiązkiem przyjmującego uczniów (§ 2 zawartych umów) było m.in. zapewnienie warunków do realizacji programów nauczania przewidzianych dla poszczególnych klas; prowadzenie przez opiekuna CKZ stałej współpracy (nie rzadziej niż raz w miesiącu) z wychowawcą klasy, kierownikiem szkolenia praktycznego; przekazywanie informacji dotyczących uzyskiwanych ocen bieżących oraz frekwencji. Natomiast zgodnie z § 3 ust. 6 obowiązkiem szkoły wysyłającej uczniów było nadzorowanie realizacji kształcenia w przedmiocie zajęcia praktyczne przez kierownika szkolenia praktycznego. Zasady współpracy z CKZ określono również w Regulaminie kształcenia praktycznego w Branżowej Szkole I stopnia nr 66 z 1 września 2017 r. Do ww. umów nie dołączono programów nauczania.

Zgodnie z § 3 ust. 6 zawartych umów realizacja umów podlegała nadzorowi. Powołano kierownika szkolenia praktycznego, prowadzono wizyty monitorujące a wspólnie z wychowawcami klas utrzymywano kontakt telefoniczny z nauczycielami i dyrekcją CKZ.

(akta kontroli str. 596-612, 617, 1102)

8. W roku szkolnym 2021/2022 szkoła branżowa I stopnia realizowała, w ramach klasy wielozawodowej, kształcenie ogólne w czterech zawodach oraz zajęcia teoretyczne zawodowe w formie turnusów doksztalcania teoretycznego młodocianych dla trzech zawodów fryzjer (514101), monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie (712905), monter sieci i instalacji sanitarnej (712618), natomiast w przypadku zawodu stolarz (752205) turnus organizowało CKZ. Turnusy doksztalcania teoretycznego młodocianych realizowano od 3 stycznia 2022 r. do 29 kwietnia 2022 r.

Szkoła wprowadziła od 1 września 2021 r. Regulaminu kształcenia praktycznego młodocianych pracowników, określający przebieg nauki zawodu. Zgodnie z pkt 2 i 3⁵⁷ praktyczna nauka zawodu w formie zajęć praktycznych odbywała się u pracodawcy. A zajęcia praktyczne odbywały się na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego zawartej pomiędzy młodocianym pracownikiem a pracodawcą.

⁵⁴ Umowy z dnia 11 września 2017 r., 11 września 2018 r., 11 września 2019 r., 1 września 2020 r.

⁵⁵ Obecnie ul. Berka Joselewicza 4. Poprzednio Centrum Kształcenia Praktycznego w Warszawie, ul. Mińska 1/5.

⁵⁶ Dz. U. poz. 391, dalej rozporządzenie w sprawie praktycznej nauki zawodu.

⁵⁷ Rozdział 2 Nauka zawodu.

W analizowanym okresie naukę w szkole branżowej I stopnia w oddziale wielozawodowym rozpoczęło 32 uczniów, w trakcie roku zrezygnowało sześciu (w zawodach: jeden – 514101; jeden – 712618; czterech – 712905). Wg stanu na 29 marca 2022 r. kształciło się 26 uczniów⁵⁸.

Z 26 uczniów 17 realizowało praktyczną naukę zawodu (w zawodach: jeden – 752205; ośmiu – 514101; sześciu – 712618; dwóch – 712905), w tym 16 młodocianych zawarło umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego z pracodawcami, natomiast jeden uczeń (514101) został skierowany przez szkołę do pracodawcy w celu odbywania zajęć praktycznych⁵⁹. Według stanu na 29 marca 2022 r. dziewięciu uczniów (z 26) nie posiadało zawartej umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego (w tym jeden w zawodzie 752205; dwóch – 514101; sześciu – 712905).

Dyrektor Centrum, pan Ireneusz Bąk wyjaśnił m.in. iż uczniowie realizują kształcenie ogólne oraz turnusy doksztalcania teoretycznego. Zarówno szkoła, jak i uczniowie poszukują zakładu, który przyjmie ich na praktyki. Uczniowie z brakującymi umowami nie zostaną promowani do klasy programowo wyższej.

Umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego z 16 młodocianymi zawarto od 10 maja 2021 r. do 25 stycznia 2022 r., z tego jedną umowę zawarto przed rozpoczęciem roku szkolnego (10 maja 2021 r.), pozostałe 15 umów od 1 września 2021 r. do 25 stycznia 2022 r. Ww. umowy z młodocianymi zawarli pracodawcy zgodnie § 3 z rozporządzeniem Rady Ministrów z 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania⁶⁰. Umowy te stosownie do przepisów art. 195 § 1 Kodeksu pracy⁶¹ określały rodzaj przygotowania zawodowego (nauka zawodu); czas trwania i miejsce odbywania przygotowania zawodowego; sposób doksztalcania teoretycznego; wysokość wynagrodzenia. Jak również podstawowe prace i obowiązki stron. W ramach obowiązków młodocianych zawarto m.in. zobowiązanie do przystąpienia do egzaminu, jak również oświadczenie młodocianego do stosowania obowiązujących w zakładzie pracy zasad organizacji pracy i przestrzegania porządku i dyscypliny pracy. Natomiast pracodawców zobowiązano do m.in. zatrudnienia i szkolenia zgodnie z programem praktycznej nauki zawodu (przyuczenia), zaopatrzenia młodocianego w przewidziany na danym stanowisku sprzęt ochrony osobistej, odzież ochronną i roboczą, narzędzia pracy, materiały i inne potrzebne urządzenia.

Nie aktualizowano zapisów Statutu szkoły branżowej I stopnia w zakresie nazw zawodów, w których kształci szkoła oraz organizacji kształcenia w przypadku pracowników młodocianych.

(akta kontroli str. 111-157, 618-621, 833-877, 1097-1099)

9. W latach szkolnych 2021/2022 oraz 2021/2022 szkoła branżowa II stopnia realizowała kształcenie ogólne dla 8 zawodów⁶² oraz kwalifikacyjne kursy zawodowe dla 3 zawodów, tj.: technik inżynierii sanitarnej (311218), technik robót

⁵⁸ W tym dwóch uczniów w zawodzie 752205, 10 - 514101, sześciu - 712618; ośmiu - 712905.

⁵⁹ Umowa o praktyczną naukę zawodu z 19 września 2019 r.

⁶⁰ Dz. U. z 2018 r., poz. 2010 ze zm.

⁶¹ Dz. U. z 2022 r., poz. 1320 ze zm.

⁶² W roku szkolnym 2020/2021: technik pojazdów samochodowych (311513); technik usług fryzjerskich (514105); technik inżynierii sanitarnej (311218); technik robót wykończeniowych w budownictwie (311219); technik żywienia i usług gastronomicznych (343404); technik fotografii i multimedii (343105); technik handlowiec (522305), a w roku szkolnym 2021/2022: technik pojazdów samochodowych (311513); technik usług fryzjerskich (514105); technik inżynierii sanitarnej (311218); technik robót wykończeniowych w budownictwie (311219); technik żywienia i usług gastronomicznych (343404); technik fotografii i multimedii (343105); technik handlowiec (522305); technik technologii żywności (314403).

wykończeniowych w budownictwie (311219) oraz technik żywienia i usług gastronomicznych (343404).

Natomiast w przypadku pięciu pozostałych zawodów kształcenie z przedmiotów zawodowych (teoretycznych i praktycznych) oraz praktyka zawodowa były prowadzone na mocy zawartych umów w ramach prowadzonych przez poszczególne szkoły kształcenie na kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ). W dniu 1 września 2020 r. Dyrektor Centrum zawarł trzy umowy kierujące słuchaczy na 3-semestralne kwalifikacyjne kursy: w zawodzie 514105 i 522305 do Zespołu Szkół nr 34 w Warszawie; w zawodzie 343105 do Zespołu Szkół Fotograficznych w Warszawie; w zawodzie 311513 do Zespołu Szkół Samochodowych i Licealnych nr 2 w Warszawie. Natomiast w dniu 1 września 2021 r. Dyrektor Centrum zawarł cztery umowy kierujące słuchaczy na 3-semestralne kwalifikacyjne kursy: w zawodzie 514105 i 522305 do Zespołu Szkół nr 34 w Warszawie; w zawodzie 343105 do Zespołu Szkół Fotograficznych w Warszawie; w zawodzie 311513 do Zespołu Szkół Samochodowych i Licealnych nr 2 w Warszawie; w zawodzie 314403 do Zespołu Szkół Spożywczo-Gastronomicznych w Warszawie.

Organizacja kwalifikacyjnych kursów zawodowych (KKZ) została określona w Regulaminie kwalifikacyjnych kursów zawodowych prowadzonych przez Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Warszawie z 1 września 2020 r. (dalej: Regulamin KKZ szkoły branżowej II stopnia). Wskazano m.in. prawa i obowiązki uczestników kursu, zakres obowiązków nauczycieli i prowadzących zajęcia, zakres obowiązku kierownika kursu, zasady oceniania oraz organizację praktyk zawodowych.

Szkoła branżowa II stopnia realizowała praktyki zawodowe dla uczniów II klasy w roku szkolnym 2021/2022 (w zawodach: 311218; 311219; 343404). W roku szkolnym 2020/2021 nie prowadzono praktyk. Dyrektor Centrum, pan Ireneusz Bąk wyjaśnił, iż praktyka zawodowa została przeniesiona na rok szkolny 2021/2022 ze względu na epidemię COVID oraz trudności ze znalezieniem pracodawców chętnych do przyjęcia słuchaczy na praktyki zawodowe w semestrze II 2020/2021.

Natomiast w przypadku I klasy (rozpoczynających naukę w roku szkolny 2021/2022) realizacja praktyk planowana jest w terminie od sierpnia do listopada 2022 r. (w zawodach: 311219 i 343404).

(akta kontroli str. 892-908, 963-968, 1056-1057)

Z 33 słuchaczy (klasa II) dla 15 z nich praktykę zawodową organizowało Centrum (w zawodach: 311218 – sześciu uczniów; 311219 – jeden uczeń; 343404 – ośmiu uczniów), a dla 18 uczniów kurs realizowany był poza szkołą (w zawodach: 343105 – 8 uczniów, 522305 – 3 uczniów, 311513 – 7 uczniów).

W ramach realizowanych przez szkołę praktyk zawodowych zawarto 10 umów z pracodawcami w sprawie organizacji praktyki zawodowej (w zawodach: 311218 – pięć umów; 311219 – jedna umowa; 343404 – cztery umowy). Natomiast w pięciu przypadkach zwolniono uczniów z realizacji praktyki ze względu na dotychczasowe doświadczenie zawodowe zgodne z kształconym kierunkiem lub odbycie praktyki w innej szkole (w zawodach 311218 – jeden uczeń; 343404 – czterech uczniów) - zgodnie z § 13 pkt 8 Regulaminu szkoły branżowej II stopnia⁶³.

⁶³ Zgodnie z § 13 pkt 8 Regulaminu szkoły branżowej II stopnia Dyrektor zespołu może zwolnić słuchacza z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu, jeżeli przedłoży on zaświadczenie wydane przez pracodawcę potwierdzające przepracowanie w zawodzie, w którym się kształci, okresu co najmniej równego okresowi trwania nauki zawodu, przewidzianemu dla danego zawodu.

Zgodnie z § 7 ust. 2 rozporządzenia w sprawie praktycznej nauki zawodu umowy wskazywały m.in. zawód, miejsce i termin odbywania praktyki, określały zasad współpracy, prawa i obowiązki stron umowy, wyznaczały opiekuna praktyk zawodowych ze strony Centrum oraz zakładowego opiekuna praktyk zawodowych. Zgodnie z zawartymi umowami szkoła nie ponosiła kosztów związanych z odbywaniem przez słuchaczy praktyk zawodowych, a słuchacze nie otrzymywali wynagrodzenia z tytułu odbywania praktyki zawodowej. W umowach wskazano również iż praktyki przebiegają zgodnie z programem nauczania dla danego zawodu w wymiarze 140 godzin. Do umów nie dołączono programu nauczania zawodu.

Zgodnie z zawartymi umowami powołano opiekuna praktyk zawodowych. Nadzór nad realizacją polegał m.in. na stałym kontakcie z przedsiębiorcami oraz kontrolą frekwencji. Dzienniki praktyk zawodowych potwierdzały realizację zajęć – zgodnie z § 13 pkt 10 Regulaminu szkoły branżowej II stopnia⁶⁴. Jego zapisy były weryfikowane przez szkolnego oraz zakładowych opiekunów. Wszyscy uczniowie w ramach ww. zawartych umów ukończyli praktyki uzyskując: jedną ocenę celującą, sześć ocen bardzo dobrych, trzy oceny dobre (w ramach zawodu 311219 jeden uczeń uzyskał ocenę bardzo dobrą, w ramach 311218: trzech oceny bardzo dobre, dwóch - dobre; w ramach 343404: jeden –celująca; dwóch – bardzo dobra; jeden – dobra).

Statut szkoły branżowej II stopnia nie zawierał wskazania aktualnie realizowanych zawodów, w których kształci szkoła.

(akta kontroli str. 225-265, 892-894, 910-957,1103)

W związku z funkcjonowaniem szkoły w warunkach epidemii Covid-19, Dyrektor Centrum wyjaśnił, iż zarówno w szkole branżowej I i II stopnia, zajęcia ogólnokształcące prowadzone były częściowo zdalnie zgodnie z odpowiednimi przepisami. Zajęcia zawodowe prowadzone przedmioty teoretyczne były zdalnie, natomiast przedmioty praktyczne prowadzone były w formie stacjonarnej zgodnie z obowiązującym prawem.

(akta kontroli str. 1057)

10. W branżowej szkole I stopnia w sesji letniej w 2020 r. przeprowadzono egzamin z dwóch kwalifikacji: BD.04 Wykonywanie robót montażowych, okładzinowych i wykończeniowych oraz BD.05 Wykonywanie robót związanych z budową, montażem i eksploatacją sieci oraz instalacji sanitarnych.

Do egzaminu przystąpiło 10 uczniów, w tym siedmiu kształcących się w zawodzie monter sieci i instalacji sanitarnych (712618) oraz trzech kształcących się w zawodzie monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie (712905). Świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie otrzymali wszyscy uczniowie. Ze Sprawozdania⁶⁵ Centralnej Komisji Egzaminacyjnej wynika, iż zdawalność w 2020 r. wynosiła: 92,1% dla zawodu 712905 (część pisemna 91,37%, część praktyczna 99,24%); 92,0% dla zawodu 712618 (część pisemna 91,34%, część praktyczna 98,10%). W ramach prowadzonego egzaminu uzyskano następujące wyniki⁶⁶: w zawodzie 712618: w części pisemnej od 55% do 85% (średnia 70,3%, mediana 73%) oraz w części praktycznej od 92% do 100% (średnia 96,1%, mediana

⁶⁴ Zgodnie z § 13 pkt 10 Regulaminu szkoły branżowej II stopnia, w czasie odbywania praktyki zawodowej słuchacz jest zobowiązany prowadzić dzienniczek praktyk. Zaliczenia powyższych zajęć dokonuje opiekun praktyk zawodowych.

⁶⁵ Sprawozdanie z osiągnięć zdających egzamin zawodowy oraz potwierdzających kwalifikacje w zawodzie w 2020 roku. Centralna Komisja Egzaminacyjna.

⁶⁶ Warunkiem pozytywnego zaliczenia egzaminu było uzyskanie: z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania (na 40 punktów) oraz z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania (na 100 punktów).

97%); w zawodzie 712905: w części pisemnej od 58% do 75% (średnia 67,0%, mediana 68,0%) oraz w części praktycznej od 93% do 98% (średnia 95,0%, mediana 94%).

W szkole branżowej I stopnia w sesji letniej w 2021 r. odbył się egzamin z jednej kwalifikacji BD.04 Wykonywanie robót montażowych, okładzinowych i wykończeniowych. Do egzaminu przystąpiło dziewięciu uczniów kształcących się w zawodzie monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie (712905). Uczniowie uzyskali wyniki w części pisemnej od 40% do 70% (średnia 58,1%, mediana 60%) oraz w części praktycznej od 91% do 99% (średnia 95,9%, mediana 96,0%). Świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie otrzymało ośmiu uczniów (88,9%). Jeden z uczniów uzyskał wynik poniżej progu zdawalności w części pisemnej, tj. 40%, jednocześnie uzyskując w części praktycznej wynik 98%⁶⁷. Ze Sprawozdania⁶⁸ Centralnej Komisji Egzaminacyjnej wynika, iż zdawalność dla zawodu 712905 w 2021 r. wynosiła 68,8% (części pisemnej 67,95%, a części praktycznej 98,15%).

Wyniki egzaminów zawodowych w sesji letniej w 2020 r. oraz 2021 r. zostały poddane analizie. W jej wyniku wskazano rekomendacje do dalszej pracy m.in.: położenie nacisku na kształtowanie systematyczności w pracy na lekcji (analiza z 2021 r.) oraz analizę dotychczasowych arkuszy egzaminacyjnych (analiza za 2020 r.). Ponadto wskazano, iż nauczyciele przedmiotów zawodowych powinni kontrolować frekwencję i motywować do systematycznego uczęszczania na zajęcia (analiza z 2021 r.), wszystkie realizowane treści nawiązywać do zadań egzaminacyjnych (analiza z 2020 r.).

Uzyskiwane wyniki w części pisemnej egzaminu zawodowego w 2021 r. (średnia 58,1%) obniżyła się w stosunku do 2020 r. (średnia 67%) w zawodzie 712905 (klasyfikacja BD.04). Dyrektor wyjaśnił, iż zidentyfikowaną przyczyną obniżenia średniego wyniku w części pisemnej egzaminu z kwalifikacji BD.04 był brak systematycznej pracy uczniów na skutek wprowadzenia zdalnej formy pracy. Stąd w rekomendacjach do dalszej pracy z uczniem zapisano kształtowanie systematyczności w pracy na lekcji oraz kontrolowanie frekwencji i motywowanie do systematycznego uczęszczania na lekcje.

(akta kontroli str. 613-616, 1054-1055, 1090-1091)

11. W szkole branżowej II stopnia w sesji zimowej w 2022 r. przeprowadzono egzamin zawodowy z sześciu kwalifikacji: AUD.05 Realizacja projektów graficznych i multimedialnych; BUD.20 Organizacja robót związanych z budową, montażem i eksploatacją sieci oraz instalacji sanitarnych; BUD.25 Organizacja, kontrola i sporządzanie kosztorysów robót wykończeniowych w budownictwie; MOT.06 Organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych; HAN.02 Prowadzenie działań handlowych; HGT.12 Organizacja żywienia i usług gastronomicznych. Z 33 uczniów⁶⁹ do obu części egzaminu przystąpiło 26 uczniów (343105 – trzech; 311218 – sześciu; 311219 – jeden; 311513 - siedmiu; 522305 – trzech; 343404 - sześciu), ponadto jedna osoba przystąpiła do egzaminu tylko z części praktycznej (343404).

⁶⁷ Proóg zdawalności: z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania (na 40 punktów) oraz z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania (na 100 punktów).

⁶⁸ Sprawozdanie z osiągnięć zdających egzamin zawodowy oraz potwierdzających kwalifikacje w zawodzie w 2021 roku. Centralna Komisja Egzaminacyjna.

⁶⁹ Kształcących się w zawodach: 343105 – osiem; 311218 – sześć; 311219 – jeden; 311513 - siedem; 522305 – trzy, 343404 – osiem.

Zgodnie z art. 44zzzb ust. 4 ustawy o systemie oświaty na początku semestru informowano uczniów i słuchaczy o obowiązku przystąpienia do egzaminu zawodowego. Do egzaminu zawodowego nie przystąpiło sześciu słuchaczy, w tym pięciu (343105) z powodu nie ukończenia kwalifikacyjnego kursu zawodowego, natomiast jeden słuchacz (343404) nie został zwolniony przez pracodawcę na egzamin zawodowy.

W części pisemnej egzaminu uczniowie uzyskali wyniki od 45% do 83% (średnia 65,3%, mediana 68%), w części praktycznej od 8% do 100% (średnia 76,7%, mediana 88%).

Egzamin zawodowy z wynikiem pozytywnym uzyskało 16 osób (z 26 uczniów którzy przystąpili do obu części egzaminu) tj. 61,5 % (w zawodzie: 343105 – jeden z trzech (33,3%); 311218 – czterech z sześciu (66,7%); 311219 – jeden przystępujący nie zdał egzaminu; 311513 – sześciu z siedmiu (85,7%); 522305 – dwóch z trzech (66,7%), 343404 – trzech z sześciu (50%). Wynik negatywny uzyskało 10 uczniów (343105 – dwóch; 311218 – dwóch; 311219 – jeden; 311513 – jeden; 522305 – jeden; 343404 – trzech).

Dyrektor wyjaśnił, iż wpływ na wynik egzaminu zawodowego mogła mieć niska frekwencja na zajęciach oraz brak systematycznej pracy słuchaczy. Specyfika szkoły zaocznej powoduje konieczność pracy własnej w domu (konieczność pogodzenia pracy zawodowej z nauką). Ponadto wskazał, jako zalecenia do dalszej pracy, podniesienie frekwencji na zajęciach oraz zwiększenie systematyczności na zajęciach.

Słuchacze, którzy przystąpili do egzaminu zawodowego w sesji styczeń w 2022 r. zostali promowani na semestr IV. Szkołę ukończyło 17 słuchaczy⁷⁰ (cztery osoby z 311513, jedna – 311219, pięć – 311218, cztery – 343404, jedna – 522305, dwie – 343105), którzy w sesje egzaminacyjnej w kwietniu uzyskali oceny pozytywne. Natomiast dziewięciu słuchaczy⁷¹ ma wyznaczone egzaminy poprawkowe i szansę ukończenia szkoły w późniejszym terminie.

Pośród słuchaczy, którzy ukończyli szkołę (tj. 17 uczniów) 16 zadeklarowało przystąpienie do egzaminu maturalnego.

Na dzień zakończenia kontroli z 17 słuchaczy, którzy ukończyli szkołę 13 zdało egzamin zawodowy (cztery osoby z 311513, cztery – 311218, trzy - 343404, jedna – 522305, jedna – 343105), czterech słuchaczy nie zdało egzaminu zawodowego (jedna osoba z 311219, jedna – 311218, jedna – 343404, jedna – 343105). Natomiast z dziewięciu słuchaczy, którzy nie ukończyli szkoły w terminie trzech zdało egzamin zawodowy (dwóch z 311513, jeden – 522305), natomiast sześciu słuchaczy nie zdało egzaminu zawodowego (jedna osoba z 311513, jedna – 311218, dwóch – 343404, jedna – 522305, jedna – 343105).

(akta kontroli str. 958-962, 1054-1055, 1102-1103)

12. Centrum, w okresie objętym kontrolą, korzystało ze wsparcia funduszy europejskich dedykowanym szkolnictwu zawodowemu. Uczniowie⁷² branżowej szkoły I stopnia w 2019 r. brali udział w zagranicznym stażu zawodowym w ramach Projektu

⁷⁰ Do sesji egzaminacyjnej w kwietniu przystąpiło 26 słuchaczy.

⁷¹ Trzy osoby z 311513, jedna - 311218, dwie - 343404, dwie - 522305, jedna – 343105.

⁷² Trzech uczniów uczestniczyło w stażu zawodowym w Hiszpanii w terminie od 28 stycznia 2019 r. do 22 lutego 2019 r. (Dwóch uczniów w zawodzie monter sieci instalacji sanitarnych i jeden uczeń w zawodzie monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie).

Erasmus+⁷³. Uczniowie otrzymali dokument Europass Mobility potwierdzający nabyte kompetencje i umiejętności zawodowe.

W latach 2019-2021 Centrum było partnerem w projekcie ERASMUS+ „Doskonalenie Kompetencji Zawodowych w Budownictwie”⁷⁴. Projekt realizowany był przez Politechnikę Warszawską, Polskie Stowarzyszenie Menedżerów Budownictwa oraz firmę ERBUD oraz instytucje szkoleniowe z Litwy, Włoch i Hiszpanii. Zadaniem Centrum było opracowanie materiałów dydaktycznych dla nauczycieli zawodu. Efektem projektu było opracowanie wydawnictw wspierających uczniów w nabywaniu umiejętności określonych podstawą programową dla zawodu monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie oraz materiały wspierające dla nauczycieli np.: Podręcznik trenera do kursów IPCIC, „Manual for tiler”, Podręcznika dla hydraulika”, Podręcznik dla płytkarza”, Trainer's handbook for ipcic courses”; Manual for drywall fitter”, „Manual for plumber”, „Podręcznik dla montera suchej zabudowy”. Podręczniki stanowiły część księgozbioru biblioteki szkolnej.

W ramach projektu „Zintegrowany rozwój szkolnictwa zawodowego”⁷⁵ dla szkoły branżowej I stopnia została opracowana i wdrożona innowacja „AllPLAN-Plan na sukces”. W czerwcu 2021 r. dziewięciu uczniów branżowej szkoły I stopnia wzięło udział w szkoleniu w zakresie obsługi oprogramowania projektowego wykorzystywanego w branży budowlanej AllPLAN. Ponadto w lipcu 2021 r. czterech chętnych uczniów rozpoczęło kurs umożliwiający zdobycie uprawnień do obsługi wózków widłowych. Z tego trzech uczniów przystąpiło do egzaminu państwowego uzyskując Zaświadczenia kwalifikacji do obsługi wózków podnośnikowych.

(akta kontroli str. 352-355, 591-593, 1056)

13. W okresie objętym kontrolą w szkole branżowej I stopnia nie tworzono klas patronackich. Nie wystąpiły przypadki udziału pracodawców w przygotowaniach i organizowaniu egzaminu zawodowego. Pracodawcy nie byli również fundatorami stypendiów dla najzdolniejszych oraz nie organizowali szkoleń.

Ponadto przedstawiciele pracodawców lub organizacji pracodawców, stowarzyszeń lub samorządów zawodowych oraz sektorowych rad do spraw kompetencji nie uczestniczyli w posiedzeniach rady pedagogicznej z głosem doradczym (o których mowa w art. 69 ust. 3a Prawo oświatowe), a pracodawcy (instytucje lub uczelnie, itp.) nie uczestniczyli w opracowaniu programów nauczania zawodu.

Natomiast uczniowie szkoły branżowej I stopnia kształcący się w zawodzie monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie uczestniczyli w turnieju umiejętności zawodowych „Złota Kielnia”⁷⁶. W 2020 r. jeden z uczniów znalazł się w pierwszej dziesiątce najlepszych w kraju.

Centrum od 2015 r. było objęte patronatem naukowym Wojskowej Akademii Technicznej (WAT). W ramach współpracy uczniowie szkoły branżowej I stopnia uczestniczyli, w latach 2017-2021, w około siedmiu zajęciach laboratoryjnych w siedzibie WAT oraz zajęciach prowadzonych w szkole przez nauczycieli akademickich. Ponadto WAT służyło wsparciem w poszukiwaniu kadry

⁷³ Projekt Erasmus+ KA1VET 2018-1-PL01-KA102-047569 pt. Nowe kompetencje zawodowe kluczem do sukcesu. Przed wyjazdem uczniowie przeszli szkolenie z języka angielskiego branżowego (45 godzin), języka hiszpańskiego (5 godzin), szkolenie BHP i przygotowanie pedagogiczne.

⁷⁴ Celem projektu było wzmocnienie i rozwój edukacji zawodowej w budownictwie poprzez opracowanie innowacyjnych kursów z zakresu robót wykończeniowych w budownictwie

⁷⁵ Projekt realizowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi Priorytetowej X Edukacja dla rozwoju regionu.

⁷⁶ Turniej organizowany przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Edukacji Budowlanej i Kultury Fizycznej w Grudziądzu od 1971 r.

nauczycielskiej pośród pracowników Akademii w realizacji wprowadzania nowych kierunków w szkole.

Od 2020 r. Centrum współpracowało⁷⁷ z firmą ERBUD S.A. Celem współpracy było umożliwienie uczniom klas branżowych (szkoły branżowej I stopnia oraz technikum) pogłębienie zainteresowań dotyczących zagadnień z zakresu budownictwa, poprzez kontakt z pracownikami firmy. W maju 2020 r. odbyło się spotkanie dedykowane dla zawodu monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie oraz monter sieci i instalacji sanitarnych. W efekcie spotkania wzbogacone zostały szkolne pracownie w pomoce dydaktyczne i materiały niezbędne do realizacji lekcji, m.in. równego rodzaju cegły, wzorniki tynków.

(akta kontroli str. 591-593, 1100-1101, 1104-1106)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dyrektor przed ustaleniem zawodów na rok szkolny 2021/2022 w szkole branżowej I stopnia nie nawiązał – poza zawarciem jednej umowy kierującej ucznia do pracodawcy w celu odbycia praktycznej nauki zawodu – współpracy z pracodawcami w ramach umów, porozumień lub ustaleń obejmujących co najmniej jeden cykl kształcenia w danym zawodzie pomimo obowiązku wynikającego z art. 68 ust. 7 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe. W myśl tego przepisu dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę ustala zawody, w których kształci szkoła, po nawiązaniu współpracy odpowiednio z pracodawcą lub osobą prowadzącą indywidualne gospodarstwo rolne, których działalność jest związana z danym zawodem lub branżą, w ramach umowy, porozumienia lub ustaleń, o których mowa w art.120a ust. 1, obejmujących co najmniej jeden cykl kształcenia w danym zawodzie.

W konsekwencji spośród 26 uczniów realizujących kształcenie w klasie pierwszej szkoły branżowej I stopnia w roku szkolnym 2021/2022, według stanu na 29 marca 2022 r., 16 młodocianych posiadało zawarte z pracodawcami umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, jeden uczeń – umowę o praktyczną naukę zawodu, natomiast dziewięciu uczniów nie posiadało takich umów.

Jednocześnie, do ww. umów o pracę w celu przygotowania zawodowego zawartych przez 16 uczniów nie dołączono załącznika zawierającego ustalenia, o których mowa w art. 120a ust. 1 Prawo oświatowe. Ustalenia te w myśl powołanego przepisu powinny dotyczyć: 1) zakresu kształcenia zawodowego zapewnianego przez szkołę i pracodawcę, wynikającego z programu nauczania zawodu; 2) liczby dni w tygodniu, w których zajęcia praktyczne odbywają się u pracodawcy; 3) sposobu monitorowania przez każdą ze stron realizacji programu nauczania zawodu.

Dyrektor Centrum, pan Ireneusz Bąk wyjaśnił m.in., iż w roku szkolnym 2021/2022 pierwszy raz rekrutowano do klasy wielozawodowej, stąd wystąpiły trudności w znalezieniu pracodawców chętnych do podjęcia współpracy. Ponadto Dyrektor Centrum wyjaśnił, iż ustalenia z pracodawcami dotyczące liczby dni w tygodniu, zakresu kształcenia i sposobu monitorowania nastąpiły w drodze rozmów trójstronnych pomiędzy szkołą, Ochotniczymi Hufcami Pracy a pracodawcą.

⁷⁷ Porozumienie o współpracy zawarto 1 czerwca 2021 r.

(akta kontroli str. 833-877, 1097-1100)

2. W roku szkolnym 2021/2022 przyjęto do klasy I szkoły branżowej I stopnia uczniów (młodocianych) nie posiadających zawartych umów o pracę w celu przygotowania zawodowego, pomimo iż zgodnie z art. 130 ust. 7a *Prawo oświatowe* do klasy I publicznej branżowej szkoły I stopnia młodocianych pracowników przyjmuje się na podstawie świadectwa ukończenia szkoły podstawowej i umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu. W konsekwencji, według stanu na 29 marca 2022 r., dziewięciu uczniów szkoły nie posiadało zawartej umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Dyrektor Centrum, pan Ireneusz Bąk wyjaśnił, iż system rekrutacji prowadzony przez Biuro Edukacji nie uwzględnia dodatkowych dokumentów, takich jak umowa o pracę, tym samym nie dając możliwości odrzucenia kandydata nieposiadającego takiej umowy. Natomiast kandydat zarejestrowany w systemie elektronicznym rekrutacji i spełniający inne wymagania rekrutacyjne musi być przyjęty do szkoły (obowiązek nauki do 18 roku życia). Szkoła wraz z rodzicami i Ochotniczymi Hufcami Pracy (OHP) stara się znaleźć pracodawców chętnych do przyjęcia ucznia.

Zdaniem NIK, ostateczna weryfikacja dokumentów złożonych przez uczniów na etapie rekrutacji do szkoły należy do komisji rekrutacyjnej powołanej przez Dyrektora.

(akta kontroli str. 833-877, 1097-1099)

3. Nie dołączono programów nauczania zawodu:
- a) do 10 umów w sprawie organizacji praktyki zawodowej kierujących 10 słuchaczy szkoły branżowej II stopnia do odbycia praktyki zawodowej u przedsiębiorców (w zawodzie 311218: umowa z 27 sierpnia 2021 r., 9 września 2021 r., 12 października 2021 r., 2 sierpnia 2021 r., 1 umowa brak daty; w zawodzie 311219 umowa z 13 września 2021 r.; w zawodzie 343404 umowa: z 28 sierpnia 2021 r., 30 czerwca 2021 r., 5 lipca 2021 r., 11 czerwca 2021 r.);
 - b) do trzech umów w sprawie praktycznej nauki zawodu organizowanej poza szkołą zawartych z Centrum Kształcenia Zawodowego nr 1 w Warszawie (umowy z 11 września 2018 r., 11 września 2019 r., 1 września 2020 r. - dotyczące uczniów szkoły branżowej I stopnia w zawodach 712618, 712905).

Pomimo iż zgodnie z § 7 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu do umowy o praktyczną naukę zawodu dołącza się program nauczania danego zawodu.

Dyrektor Centrum, pan Ireneusz Bąk wyjaśnił, iż programy nauczania zawodu zostały przekazane słuchaczom szkoły branżowej II stopnia razem z umowami, natomiast nie stanowiły załącznika do umowy co zostanie zmienione w bieżącym roku szkolnym. Natomiast w przypadku branżowej szkoły I stopnia w ramach współpracy na początku każdego roku szkolnego przekazywano programy nauczania ale nie stanowiły załącznika do umowy.

(akta kontroli str. 596-608, 910-941, 1102)

4. Nie aktualizowano zapisów Statutu szkoły branżowej I stopnia oraz Statutu szkoły branżowej II stopnia w zakresie nazw zawodów, w których kształci szkoła (szkoła

branżowa I i II stopnia) oraz organizacji kształcenia w przypadku pracowników młodocianych (szkoła branżowa I stopnia). W ww. statutach wskazano, iż:

- a) szkoła branżowa I stopnia kształci w 11 kierunkach (§ 3 ust. 10 Statutu tejże szkoły), podczas gdy w roku szkolnym 2020/2021 szkoła kształciła w siedmiu zawodach a roku szkolnym 2021/2022 – w ośmiu;
- b) szkoła branżowa I stopnia kształci w dwóch zawodach: monter sieci i instalacji sanitarnych – symbol BD.05; monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie – symbol BD.04 (§ 3 ust. 10 Statutu tejże szkoły), podczas gdy faktycznie w roku szkolnym 2021/2022 szkoła kształciła w czterech zawodach, tj.: monter sieci i instalacji sanitarnych (712618), monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie (712905), stolarz (752205), fryzjer (514101);
- c) uczniowie szkoły branżowej I stopnia odbywają praktyczną naukę zawodu w Centrum Kształcenia Zawodowego przy ul. Mińskiej 1/5 lub w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Warszawie (§ 19 ust. 5 ww. Statutu tejże szkoły), podczas gdy w roku szkolnym 2021/2022 praktyczna nauka zawodu w formie zajęć praktycznych odbywała się u pracodawcy, zajęcia praktyczne odbywały się na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego zawartej pomiędzy młodocianym pracownikiem a pracodawcą.

Dyrektor Centrum, pan Ireneusz Bąk, odnośnie zapisów w Statucie szkoły branżowej I stopnia dotyczących kierunków kształcenia oraz organizacji kształcenia w przypadku pracowników młodocianych wyjaśnił, iż m.in. na początku roku szkolnego wystąpiła trudność w stwierdzeniu jakie kierunki będą prowadzone (problemy z naborem i znalezieniem pracodawcy w celu odbycia praktyki), a później w wyniku niedopatrzenia Statut nie został zaktualizowany. Zapisy Statutu będą zaktualizowane od nowego roku szkolnego.

Ponadto w odniesieniu do zapisów Statutu szkoły branżowej II stopnia, Dyrektor Centrum wyjaśnił, iż zapisy w Statucie są informacją o możliwych kierunkach kształcenia w branżowej szkole II stopnia. To czy kształcenie odbywa się w konkretnym zawodzie zależy od naboru do szkoły. Zapisy w Statucie szkoły są przedstawieniem oferty i możliwości kształcenia w wybranych zawodach. Aktualizacja Statutu zostanie przeprowadzona podczas zmiany oferty kwalifikacyjnych kursów zawodowych dopuszczonych do realizacji przez Biuro Edukacji m. st. Warszawy.

Zadaniem NIK Statut szkoły powinien zawierać nazwę zawodu lub zawodów, w których kształci szkoła – zgodnie z art. 98 ust. 1 pkt. 9 *Prawo oświatowe*.

(akta kontroli str. 111-157, 225-265, 1055, 1060-1061, 1101-1102)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2019-2022 (do 29 kwietnia) Centrum prawidłowo realizowało proces kształcenia w ramach szkoły branżowej II stopnia, jednakże w przypadku szkoły branżowej I stopnia w roku szkolnym 2021/2022, przed ustaleniem zawodów, w których przewidywano kształcenie, nie nawiązano – poza jednym przypadkiem – współpracy z pracodawcami, o której mowa w art. 68 ust. 7 pkt 2 ustawy z 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe*. W konsekwencji, dziewięciu uczniów klasy pierwszej (spośród 26) nie realizowało praktycznej nauki zawodu.

W szkole branżowej I i II stopnia kształcono w zawodach, na które występowało istotne lub umiarkowane zapotrzebowanie na pracowników na wojewódzkim rynku pracy. Opracowano i dopuszczono do stosowania szkolne programy nauczania dla zawodów po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Pedagogicznej. Realizowano

minimalny wymiar godzin określony w ramowych planach nauczania oraz podstawie programowej kształcenia w zawodach. Prowadzono doradztwo zawodowe zgodnie z przyjętymi programami w ramach wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego. Analizowano wyniki egzaminów zawodowych uczniów szkoły branżowej I stopnia i wykorzystywano w praktyce wnioski płynące z tych analiz.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły organizacji praktycznej nauki zawodu. Dyrektor przed ustaleniem zawodów na rok szkolny 2021/2022 w szkole branżowej I stopnia nie nawiązał – poza zawarciem jednej umowy kierującej ucznia do pracodawcy w celu odbycia praktycznej nauki zawodu – współpracy z pracodawcami w ramach umów, porozumień lub ustaleń obejmujących co najmniej jeden cykl kształcenia w danym zawodzie pomimo obowiązku wynikającego z art. 68 ust. 7 pkt 2 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe. W konsekwencji spośród 26 uczniów realizujących kształcenie w klasie pierwszej szkoły branżowej I stopnia w roku szkolnym 2021/2022, według stanu na 29 marca 2022 r., 16 młodocianych posiadało zawarte z pracodawcami umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, jeden uczeń – umowę o praktyczną naukę zawodu, natomiast dziewięciu uczniów nie posiadało takich umów i nie realizowało praktycznej nauki zawodu. Jednocześnie, do ww. umów o pracę w celu przygotowania zawodowego zawartych przez 16 uczniów nie dołączono załącznika zawierającego ustalenia, o których mowa w art. 120a ust. 1 Prawo oświatowe. Również do umów zawieranych z CKZ w sprawie praktycznej nauki zawodu organizowanej poza szkołą (szkoła branżowa I stopnia) oraz umów w sprawie organizacji praktyki zawodowej kierujących słuchaczy do odbycia praktyki zawodowej u przedsiębiorców (szkoła branżowa II stopnia) nie dołączano programów nauczania danego zawodu.

Ponadto stwierdzono brak aktualizacji zapisów Statutów szkoły branżowej I i II stopnia w zakresie nazw zawodów, w których kształci szkoła (szkoła branżowa I i II stopnia) oraz organizacji kształcenia w przypadku pracowników młodocianych (szkoła branżowa I stopnia).

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnioskuję o:

- Wnioski
- 1) ustalanie zawodów, w których kształci szkoła po nawiązaniu współpracy z pracodawcami;
 - 2) zawieranie pisemnych ustaleń z pracodawcą, które będą stanowić załącznik do umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu zawieranego przez pracodawcę z młodocianym;
 - 3) przyjmowanie do klas I szkoły branżowej I stopnia młodocianych pracowników na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu;
 - 4) dołączanie programów nauczania danego zawodu do zawieranych umów o praktyczną naukę zawodu;
 - 5) aktualizowanie zapisów statutów szkoły branżowej I i II stopnia.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 13 maja 2022 r.

Kontroler

Monika Kozieł

Specjalista kontroli państwowej

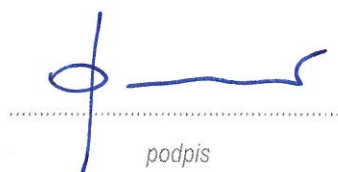
podpis

Najwyższa Izba Kontroli

Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego

Dyrektor

Piotr Prokopczyk

podpis